

Anordnarna av grundläggande konstundervisning

ORDNANDE AV GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNING

1. Grundläggande konstundervisning som utbildningsform

Om grundläggande konstundervisning föreskrivs i lagen (633/1998) och förordningen (813/1998) om grundläggande konstundervisning. Med grundläggande konstundervisning avses i enlighet med 1 § i lagen om grundläggande konstundervisning målinriktad och från nivå till nivå fortskridande undervisning inom olika områden av konsten. Grundläggande konstundervisning ordnas i första hand åt barn och unga. Syftet med den grundläggande konstundervisningen är att ge eleverna förmåga att uttrycka sig och söka sig till yrkesutbildning och utbildning på högre nivå inom konstarten i fråga. Grundläggande konstundervisning kan också ordnas åt vuxna.

Den grundläggande konstundervisningen ska ordnas i enlighet med lagen och förordningen om grundläggande konstundervisning och de av Utbildningsstyrelsen utarbetade grunderna för läroplanen. I lagen om grundläggande konstundervisning föreskrivs bland annat om den grundläggande konstundervisningens syfte och ordnandet av undervisningen samt om bedömningen och läroplanen. I förordningen om grundläggande konstundervisning föreskrivs bland annat om lärokurser, undervisningens omfattning, om ny bedömning och rättelse av bedömning samt om ansökan om tillstånd att ordna undervisning av vederbörande ministerium.

Den grundläggande konstundervisningen är en egen utbildningsform och avser inte sådan konstfostran som beskrivs i lagen (628/1998) och förordningen om grundläggande utbildning (852/1998).

Sådan utbildning som avses i lagen om grundläggande konstundervisning ordnas i musikinstitut, andra läroanstalter som ordnar grundläggande konstundervisning eller på annat sätt.

2. Utbildningsanordnare

I 2 § i lagen om grundläggande konstundervisning föreskrivs om utbildningsanordnarna. Då tjänster skaffas av andra aktörer ska man följa 4 § i lagen. Den grundläggande konstundervisningen kan ordnas genom olika förfaringssätt:

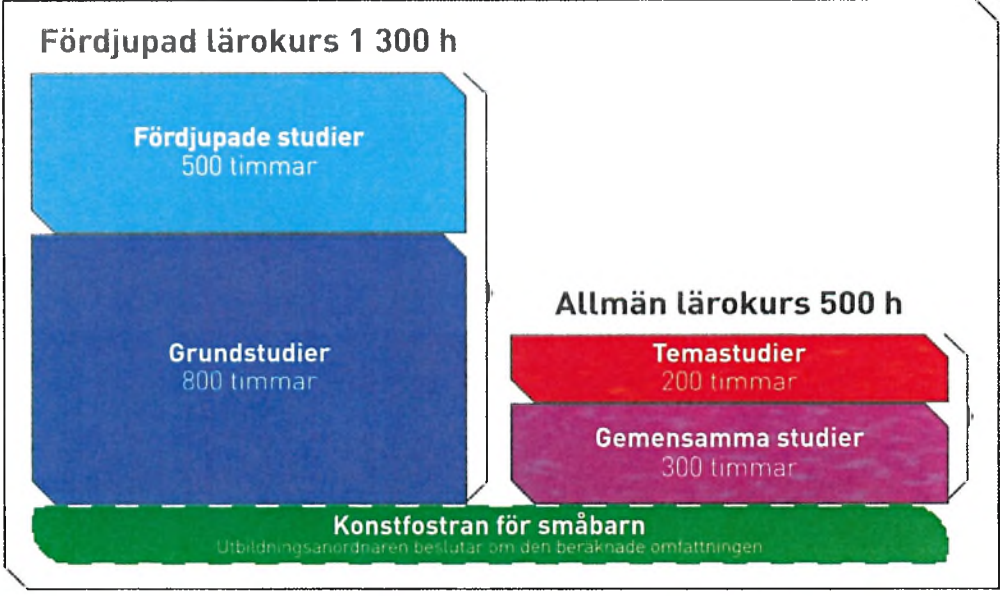
- ◆ Kommunen kan i de läroanstalter som kommunen upprätthåller genom ett eget beslut ordna grundläggande konstundervisning enligt läroplaner som kommunen godkänt.
- ◆ Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja en samkommun, en registrerad sammanslutning eller en stiftelse anordnartillstånd, det vill säga tillstånd att ordna grundläggande konstundervisning, samt statsandel enligt det beräknade antalet undervisningstimmar. Ministeriet kan också bevilja en kommun rätt att få statsandel enligt antalet undervisningstimmar.
- ◆ En kommun eller en utbildningsanordnare som beviljats tillstånd att ordna grundläggande konstundervisning av vederbörande ministerium kan skaffa sådana tjänster som avses i lagen om grundläggande konstundervisning av en offentlig eller privat sammanslutning eller stiftelse. En kommun eller en utbildningsanordnare som beviljats anordnartillstånd av ministeriet ansvarar för att de tjänster som utbildningsanordnaren skaffar ordnas i enlighet med lagen om grundläggande konstundervisning och att undervisningen följer en läroplan som utarbetats enligt grunderna för läroplanen i grundläggande konstundervisning.
- ◆ Grundläggande konstundervisning kan, enligt vad ministeriet beslutar, även ordnas i statliga läroanstalter.

I 3 § i lagen om grundläggande konstundervisning föreskrivs om förutsättningarna för att beviljas tillstånd att ordna utbildning. I tillståndet fastställs bland annat vilken konstart utbildningen ges inom. Utbildningsanordnaren ska godkänna en läroplan som följer grunderna för läroplanen för konstarten i fråga. Undervisningen ska ordnas enligt den godkända läroplanen.

Staten stödjer grundläggande konstundervisning som kommunen ordnar med invånarbaserad statsandel. De utbildningsanordnare som beviljats anordnartillstånd av undervisnings- och kulturministeriet får statsandel enligt ett beräknat antal undervisningstimmar för att ordna sin verksamhet. För att en kommun ska beviljas statsandel utifrån antalet undervisningstimmar ska kommunen ha beviljats tillstånd att ordna utbildning av undervisnings- och kulturministeriet. I 39 och 40 § i lagen om mervärdesskatt (1501/1993 jämte ändringar) föreskrivs om mervärdesskatt på utbildningen.

3. Grundläggande konstundervisning, studiernas uppbyggnad och omfattning

I enlighet med 5 § i lagen om grundläggande konstundervisning beslutar Utbildningsstyrelsen om målen och det centrala innehållet för varje konstart i den grundläggande konstundervisningen. Utbildningsstyrelsen fastställer grunderna för läroplaner i lärokurser som är av olika omfattning. Lärokurserna som avses i 1 § i förordningen om grundläggande konstundervisning är en fördjupad lärokurs och en allmän lärokurs. De här lärokurserna är parallella.

Fördjupad lärokurs	Allmän lärokurs
<p>Grunderna för läroplanen</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ arkitektur ◆ bildkonst ◆ slöjd ◆ mediekonst ◆ musik ◆ ordkonst ◆ cirkuskonst ◆ dans ◆ teaterkonst 	<p>Grunderna för läroplanen</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ arkitektur ◆ bildkonst ◆ slöjd ◆ mediekonst ◆ musik ◆ ordkonst ◆ cirkuskonst ◆ dans ◆ teaterkonst
<p>Lärokursens uppbyggnad och omfattning</p> <p>Fördjupad lärokurs 1 300 h</p> <p>Fördjupade studier 500 timmar</p> <p>Grundstudier 800 timmar</p> <p>Allmän lärokurs 500 h</p> <p>Temastudier 200 timmar</p> <p>Gemensamma studier 300 timmar</p> <p>Konstfostran för småbarn Utbildningsanordnaren beslutar om den beräknade omfattningen</p>	

Lärokurserna har en beräknad omfattning som utgår från att en undervisningstimme är 45 minuter. Grundstudierna och de fördjupade studierna i den fördjupade lärokursen har en beräknad omfattning på totalt 1 300 timmar. De gemensamma studierna och temastudierna i den allmänna lärokursen har en beräknad omfattning på totalt 500 timmar. Utbildningsanordnaren beslutar om den beräknade omfattningen av eventuell konstfostran för småbarn.

Med beräknad omfattning avses studiernas omfattning så som den anges i läroplanen. Lärokursens beräknade omfattning innebär inte antalet undervisningstimmar som ges. Enligt 2 § i förordningen om grundläggande konstundervisning beslutar utbildningsanordnaren om undervisningens omfattning enligt grunderna för läroplanen. Vilken omfattning undervisningen ska ha för att målen kan nås beror på konststartens natur, elevens ålder, tidigare kunskaper och färdigheter och undervisningsmetoderna som används. Undervisningen ska ordnas så att det är möjligt att uppnå de mål och innehåll för undervisningen som beskrivs i grunderna för läroplanen samt i läroplanen.

Studiernas uppbyggnad i den fördjupade lärokursen

Den fördjupade lärokursen består av grundstudier och fördjupade studier i konstarten samt eventuellt av konstfostran för småbarn. Grundläggande konstundervisning kan också ordnas åt vuxna.

Utbildningsanordnaren beslutar om målen och innehållet för samt omfattningen av eventuell fostran för småbarn.

Syftet med *grundstudierna* är målmedveten övning och långsiktig utveckling av de färdigheter som är centrala inom konstarten. Utbildningsanordnaren kan erbjuda sinsemellan alternativa studiehelheter inom grundstudierna. På basis av grunderna för läroplanen ska utbildningsanordnaren fastställa vilka studiehelheter som ska ingå i grundstudierna samt deras mål, innehåll och beräknade omfattning.

Syftet med de *fördjupade studierna* är att bredda studiemöjligheterna eller inrikta studierna. I de fördjupade studierna i konstarten ingår ett slutarbete. Utbildningsanordnaren kan erbjuda sinsemellan alternativa studiehelheter inom de fördjupade studierna. På basis av grunderna för läroplanen ska utbildningsanordnaren fastställa vilka studiehelheter som ska ingå i de fördjupade studierna samt deras mål, innehåll och beräknade omfattning.

Studiernas uppbyggnad i den allmänna lärokursen

Den allmänna lärokursen består av gemensamma studier och temastudier i konstarten och eventuellt av konstfostran för småbarn. Grundläggande konstundervisning kan också ordnas åt vuxna.

Syftet med de *gemensamma studierna* är att eleverna ska få de grundläggande färdigheterna inom konstarten. På basis av grunderna för läroplanen ska utbildningsanordnaren fastställa vilka studiehelheter som ska ingå i de gemensamma studierna samt deras mål, innehåll och beräknade omfattning.

Syftet med *temastudierna* är att utvidga de färdigheter som eleverna förvärvat under de gemensamma studierna. På basis av grunderna för läroplanen ska utbildningsanordnaren fastställa vilka studiehelheter som ska ingå i temastudierna samt deras mål, innehåll och beräknade omfattning.

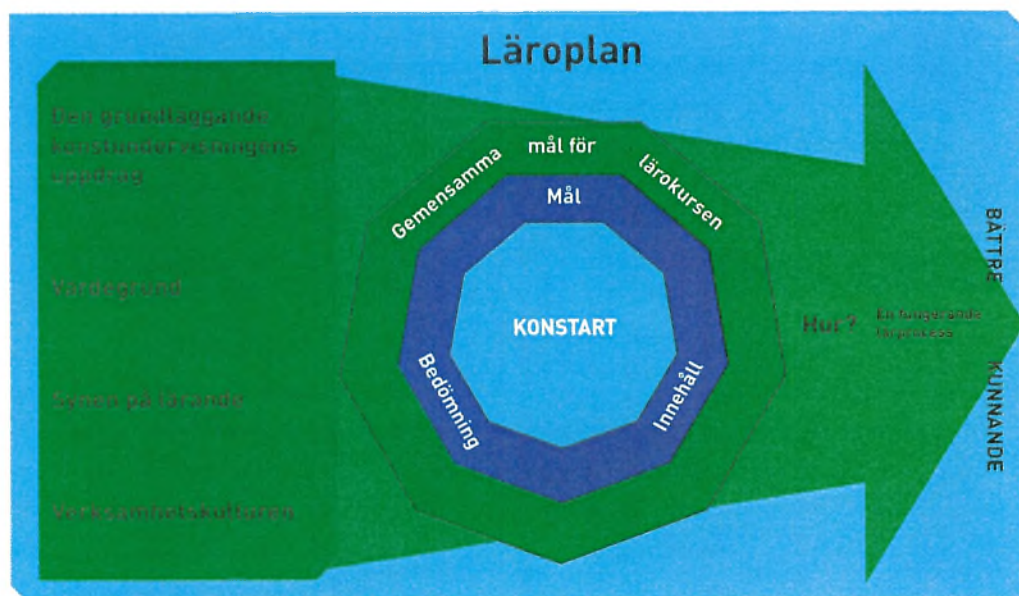
Bildandet av studiehelheter

Studiehelheternas utbud, deras mål, innehåll och beräknade omfattning inom olika konstarter definieras på lokal nivå. Utbildningsanordnaren kan erbjuda sinsemellan alternativa studiehelheter inom den fördjupade lärokursens grundstudier och fördjupade studier och inom den allmänna lärokursens temastudier. Den grundläggande konstundervisningen bör ordnas på ett flexibelt sätt som tar hänsyn till konststartens natur, elevens ålder, tidigare kunskaper och färdigheter samt undervisningsmetoderna som används.

4. Grunderna för läroplanen i grundläggande konstundervisning 2017

Utbildningsstyrelsen beslutade 20.9.2017 om Grunderna för läroplanen för den fördjupade och den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017. Målet med läroplansreformen var att stöda utvecklingen av pedagogiken, verksamhetskulturen och elevbedömningen inom den grundläggande konstundervisningen. Grunderna för läroplanen utarbetades genom omfattande samarbete. I reformarbetets styrgrupp och i sakkunnigrupperna för respektive konstart fanns representanter för de mest centrala intressegrupperna.

Grunderna för läroplanen för den fördjupade och den allmänna lärokursen utarbetades för nio konstarter. Till följd av läroplansreformen är det också möjligt att ge undervisning i ordkonst och mediekonst (tidigare audiovisuell konst) enligt den fördjupade lärokursen. Undervisningen i arkitektur, bildkonst, slöjd, mediekonst, ordkonst, cirkuskonst, dans och teaterkonst förnyades i praktiken från och med 1.8.2018 då utbildningsanordnarna började göra upp läroplanerna utifrån de nya grunderna.

I de gemensamma delarna i grunderna för läroplanen beskrivs bland annat de allmänna målen för den grundläggande konstundervisningen samt om utvecklingen av verksamhetskulturen och bedömningen av lärandet. Målet är att bygga upp en verksamhetskultur som främjar lärandet och hållbart välbefinnande, vilket innebär en kontinuerlig utveckling av pedagogiken och kompetensen inom konstarten. I grunderna för läroplanen definieras gemensamma mål för de båda lärokurserna.

Målen och innehållen i respektive konstart beskrivs i grunderna för läroplanen för den fördjupade och den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning. De konstartsspecifika delarna av grunderna innehåller en introduktionstext och en beskrivning av konstfostran för småbarn, målen och de centrala innehållen för studienivåerna inom (olika) konstarter, undervisningen för vuxna, arbetssätten och bedömningen av lärandet. Delarna som beskriver respektive konstart förnyades med utgångspunkt i ak-

tuella synpunkter, utvecklingsförslag och forskning. Målen och innehållen varierar till sin omfattning och hur de beskrivs.

Den grundläggande konstundervisningen är en helhet där målen och innehållet för de olika delarna hör samman och bildar en grund för undervisningen och verksamhetskulturen. Därför innehåller grunderna för läroplanen för grundläggande konstundervisning utöver föreskrifter om mål, centrala innehåll och bedömning av elever även text som belyser dessa.

I grunderna för läroplanen hänvisas till lagen om jämställdhet (609/1986, ändrad genom lag 1329/2014) och diskrimineringslagen (1325/2014). I enlighet med lagen om jämställdhet mellan män och kvinnor ansvarar utbildningsanordnaren för att det i samarbete med personalen och eleverna årligen utarbetas en jämställdhetsplan för läroanstalten i fråga. Enligt diskrimineringslagen ska utbildningsanordnaren se till att läroanstalten har en plan för de åtgärder som behövs för att främja likabehandling.

Individualisering av lärokursen

Avläggandet av en lärokurs kan ibland förutsätta att lärokursen individualiseras. Individualiseringen ska genomföras så att eleven kan utveckla sina färdigheter utifrån sina egna förutsättningar. Utbildningsanordnaren ska i sin läroplan beskriva de förfaringssätt genom vilka man vid behov kan individualisera lärokursen så att den motsvarar elevens förutsättningar att studera och lära sig. I det fallet utarbetas till exempel en individuell studieplan för eleven i samarbete med eleven och vårdnadshavaren. Individualiseringen kan innebära att målen, innehållet, studietiden, undervisningens genomförande, behövliga stödåtgärder och bedömningsförfarandet anpassas enligt elevens behov.

Bedömning av lärandet

I 8 § i lagen om grundläggande konstundervisning föreskrivs om elevbedömning som har i syfte att leda och sporra eleverna i deras studier samt utveckla deras förutsättningar att bedöma sig själva. Elevernas arbete skall bedömas mångsidigt. Lagen om grundläggande konstundervisning ger Utbildningsstyrelsen befogenheter att i grunderna för läroplanen mer detaljerat besluta om bedömningen av eleven och om betygsanteckningarna.

I riktlinjerna för bedömningen av lärandet betonas betydelsen av mångsidig respons. Bedömningen ska uppmuntra eleverna till att lära sig, den ska vara rättvis och grunda sig på elevens arbete. I samband med läroplansreformen slopades siffervitsorden i den fördjupade lärokursen. I betyget ges istället en verbal bedömning. I den allmänna lärokursen får eleven ett betyg där studierna som eleven slutfört antecknas.

Den fördjupade lärokursen

I studierna som ingår i den fördjupade lärokursen ska eleverna handledas och bedömas mångsidigt under de olika skedena av läroprocessen. Bedömningen baserar sig på studiehelheternas mål som beskrivs i läroplanen.

Genom bedömningen vägleds eleven att iaktta sitt eget arbete och sitt lärande.

Bedömningen av den fördjupande lärokursen i grundläggande konstundervisning ska utgå från elevens fördjupade studier. Av bedömningen framgår hur eleven har uppnått målen för de fördjupade studierna i den fördjupade lärokursen. Slutarbetet bedöms som en del av de fördjupade studierna. Bedömningen baserar sig på bedömningskriterierna för den fördjupade lärokursen som definieras i läroplanen som utbildningsanordnaren har godkänt. Eleven har rätt att få tidigare slutförda studier eller kunnande som förvärvats på annat sätt bedömda och erkända.

I avgångsbetyget ges en verbal bedömning av den fördjupade lärokursen som eleven fullgjort. Den verbala bedömningen beskriver elevens framsteg och det kunnande hen uppnått. I bedömningen betonas styrkorna i elevens lärande och kunnande.

Den allmänna lärokursen

Eleverna ska handledas i sitt lärande och bedömas mångsidigt under de olika skedena av lärprocessen. Den fortlöpande responsen som ges utgående från bedömningen handleder eleverna att sträva efter att uppnå sina egna mål i studierna och att förstå den egna lärprocessen. Elevens arbete ska bedömas mångsidigt, bedömningen ska uppmuntra eleven att lära sig och den ska vara rättvis och etiskt hållbar.

Eleven får ett avgångsbetyg från den allmänna lärokursen i den grundläggande konstundervisningen efter att hen har fullgjort både de gemensamma studierna och temastudierna i den allmänna lärokursen. I betyget antecknas de studiehelheter bestående av gemensamma studier och temastudier i den allmänna lärokursen som eleven avlagt. I betyget antecknas ingen bedömning av elevens kunnande eller framsteg.

5. Utbildningsanordnarens läroplan

Utbildningsanordnaren utarbetar och godkänner en läroplan för varje konstart enligt de grunder för läroplanen för grundläggande konstundervisning som Utbildningsstyrelsen fastställt. Utbildningsanordnaren preciserar och kompletterar läroplansgrunderna i sin läroplan. Om utbildningsanordnaren, till exempel kommunen, skaffar grundläggande konstundervisning från en offentlig eller privat sammanslutning eller stiftelse, godkänner utbildningsanordnaren läroplanen och svarar för att de tjänster som skaffats ordnas i enlighet med lagen om grundläggande konstundervisning.

Innehållet i läroplanen som utbildningsanordnaren gör upp fastställs i grunderna för den fördjupade och den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning (kapitel 1.3 Läroplanens innehåll).

Utbildningsanordnaren planerar utbudet av undervisning och beslutar om undervisningens omfattning enligt grunderna för läroplanen. Undervis-

ningen dimensioneras så att målen som i läroplanen ställts upp för lärokursen i konstarten kan nås.

Läroanstaltens planer för jämställdhet och likabehandling kan göras upp som en del av läroplanen.

6. Elevantagning

I enlighet med 6 § i lagen om grundläggande konstundervisning beslutar utbildningsanordnaren om antagningen av elever. Likvärdiga antagningsgrunder skall tillämpas på samtliga sökande. En elev kan inte nekas undervisning till exempel på grund av ålder eftersom det i lagen inte definieras någon åldersgräns för den grundläggande konstundervisningen. Enligt 6 § 2 mom. i lagen om grundläggande konstundervisning kan en annan utbildningsanordnare än en statlig läroanstalt ingå avtal om elevantagningen med en eller flera kommuner eller någon annan utbildningsanordnare. Utan hinder av 1 mom. kan man vid antagningen ge företräde åt sådana sökande som avses i avtalet eller sådana sökande som kommer från den egna kommunen i fråga om utbildning som kommunen ordnar och som uppfyller de krav på kunskaper eller färdigheter som förutsätts vid antagningen. Antalet elever som ges företräde vid elevantagningen får utgöra högst hälften av de elever som skall antas.

7. Utvärdering av utbildningen

I 7 § i lagen om grundläggande konstundervisning föreskrivs om utvärdering av utbildningen, vilket innebär utvärdering av den utbildning och verksamhet som utbildningsanordnaren ordnar.

Syftet med utvärderingen av utbildningen är enligt 7 § i lagen om grundläggande konstundervisning att stöda och utveckla utbildningen och förbättra förutsättningarna för inläring. Den som ordnar utbildningen ska också utvärdera utbildningen samt delta i extern utvärdering av verksamheten. För den externa utvärderingen svarar Nationella centret för utbildningsutvärdering (NCU). Vederbörande ministerium kan också ge någon annan än det nationella utvärderingscentret i uppgift att genomföra en enskild utvärdering. De viktigaste resultaten av utvärderingen ska offentliggöras.

8. Ytterligare information om den grundläggande konstundervisningen

Grunderna för läroplanen för den allmänna och den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning finns i elektronisk form på Utbildningsstyrelsens webbplats på adressen www.oph.fi. Grunderna för läroplanerna för grundläggande konstundervisning kan beställas i tryckt form i Utbildningsstyrelsens nätbokhandel på adressen www.oph.fi/verkkokauppa/sv. Publikationerna är avgiftsbelagda. På Utbildningsstyrelsens webbplats finns mer information om att ordna grundläggande konstundervisning och pedagogiskt material indelat enligt konstart.

Grunderna för läroplanen för grundläggande konstundervisning 2017 som översatts till engelska finns att beställa som en avgiftsbelagd digital publikation i Utbildningsstyrelsens nätbokhandel.

Ytterligare information om grundläggande konstundervisning ges av:

- ◆ undervisningsrådet Petri Lehikoinen (chef för enheten för gymnasieutbildning och grundläggande konstundervisning)
- ◆ undervisningsrådet Pamela Granskog (grundläggande konstundervisning på svenska)
- ◆ undervisningsrådet Minna Harmanen (teaterkonst, ordkonst)
- ◆ undervisningsrådet Mikko Hartikainen (arkitektur, bildkonst, slöjd, mediekonst)
- ◆ undervisningsrådet Eija Kauppinen (musik, dans)
- ◆ undervisningsrådet Matti Pietilä (cirkuskonst)

E-postadresserna har formen fornamn.efternamn@oph.fi

Telefon 029 533 1000 (växel)

Undervisningsrådet

Petri Lehikoinen

Undervisningsrådet

Eija Kauppinen

BILAGA

Förteckning över grunderna för läroplanen för grundläggande konstundervisning

FÖR KÄNNEDOM

Undervisnings- och kulturministeriet
PB 29
00023 STATSRADET

Regionförvaltningsverken och deras verksamhetsställen

Finlands Kommunförbund
PL 200
00101 HELSINGFORS

Sandelsgatan 10 C 40
00260 HELSINGFORS

Esittävien taiteiden oppilaitosten liitto ry
Sandelsgatan 10 C
00260 HELSINGFORS

Suomen musiikkioppilaitosten liitto r.y.
Sandelsgatan 10 C 40
00260 HELSINGFORS

Kansalaisopistojen liitto KoL
Annegatan 12 A 15
00120 HELSINGFORS

Suomen
Nuorisosirkusliitto ry
Mariegatan 15 b B 7
00170 HELSINGFORS

Käsi- ja taideteollisuusliitto Taito ry
Kalevagatan 61
00180 HELSINGFORS

Suomen sanataideopetusseuran seura ry
Kullervogatan
16 B 100
33500 TAMMERFORS

Musiikkioppilaitos-yhdistys MOY ry
www.moyry.fi
HELSINGFORS

Suomen Tanssioppilaitosten Liitto STOPP ry
Sandelsgatan 10 C 40
00260 HELSINGFORS

Suomen Konservatorioliitto ry
Arabiagatan 2
00560 HELSINGFORS

Taiteen
perusopetusliitto TPO
Sandelsgatan 10 C 40
00260 HELSINGFORS

Suomen lasten ja nuorten kuvataidekoulujen
liitto ry

FÖRTECKNING ÖVER GRUNDERNA FÖR LÄROPLANEN FÖR GRUNDLÄGGANDE KONSTUNDERVISNING

Fördjupad lärokurs

- ◆ Grunderna för läroplanen för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017 (Utbildningsstyrelsens föreskrift nr UBS-2068-2017). Föreskriften berör följande konstarter: musik, ordkonst, dans, cirkuskonst, teaterkonst, arkitektur, mediekonst, bildkonst och slöjd. Läroplanen som gjorts upp enligt grunderna för denna läroplan för den fördjupade lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017 tas i bruk från och med 1.8.2018. Elever som inleder grundläggande konstundervisning enligt den fördjupade lärokursen efter 31.7.2018 studerar enligt den läroplan som gjorts upp utifrån ovan nämnda grunder.
- ◆ Föreskriften som Utbildningsstyrelsen gett 2017 (UBS-2068-2018) upphäver följande föreskrifter: 38/011/2002, 39/011/2002, 40/011/2002, 41/011/2002 och 10/011/2005. Studier som följer en läroplan som gjorts upp enligt föreskrifterna som upphävts kan avläggas fram till 31.7.2021, om eleven har inlett grundläggande konstundervisning enligt den fördjupade lärokursen före 1.8.2018.

Allmän lärokurs

- ◆ Grunderna för läroplanen för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017 (Utbildningsstyrelsens föreskrift nr UBS-2069-2017). Föreskriften gäller följande konstarter: musik, ordkonst, dans, cirkuskonst, teaterkonst, arkitektur, mediekonst, bildkonst och slöjd. Läroplanen som gjorts upp enligt grunderna för denna läroplan för den allmänna lärokursen i grundläggande konstundervisning 2017 tas i bruk från och med 1.8.2018. Elever som inleder grundläggande konstundervisning enligt den allmänna lärokursen efter 31.7.2018 studerar enligt den läroplan som gjorts upp utifrån ovan nämnda grunder.
- ◆ Föreskriften som Utbildningsstyrelsen gett 2017 (UBS-2069-2018) upphäver föreskrift nr 11/011/2005. Studier som följer en läroplan som gjorts upp enligt föreskriften som upphävts kan avläggas fram till 31.7.2021, om eleven har inlett grundläggande konstundervisning enligt den allmänna lärokursen före 1.8.2018.